

Előfizetési árak:
 Évesre . . . 10 frt — kr.
 Félévesre . . . 5 „ — „
 Negyedévesre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSBT, Király-utca 4. sz.
 Az arany hajó szállodával szemben.
 Tovább az előfizetések és a lap széthúzására vonatkozó fölszólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
PÉCSBT, Mária-utca 1-56 szám
I. EMELET
 A lap szerkesztésére és az intézői munkákra minden közlemény intézendő.
 Keziratok vissza nem adtnak.
 Hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek tő

A kit nem akarnak komolyan venni.

Pécs, 1895. május 16.

Mikor a főrendiház a vallásszabadságról és a zsidórecipcióról szóló törvényjavaslatokat Bánffy miniszterelnöksége idejében első alkalommal megbuktatta, azzal vigasztalta magát nemes Bánffy Dezső báró, hogy a főrendek azért nem szavazták meg a javaslatokat, mert nem hitték, hogy az azok törvényerőre juttatását komolyan akarja ha azonban a főrendiház azok harmadszori váltóztatlan visszaküldéséből látni fogja, hogy azok elfogadása „általa komolyan kívántatik”, akkor biztos a győzelem, mert ő nem olyan szedett-vedett burgeois, mint Wekerle vagy Szilágyi, hanem valóságos mágnás, a kinek kedvéért a méltóság főrendek sok olyat megvesznek, a mit amazoktól „csak azért is” megtagadtak.

És a lefolyt időközben el is követett mindent, hogy a főrendek végre komolyan vegyék, de hát minden lövése visszafelé sült el; pedig kár a daliás levontéért, mert ha ért vala a puska kezeléséhez, talán le is teríthette volna azt a dúvadat, mely közéletünk terén már oly régtől fogva garázdálkodik.

Első teendője volt a találékony miniszterelnöknek, lehívni az ő kedvenc bécsi újságíróját s ennek révén megfenyegetni a főrendeket, hogy neki esze ágában sincs otthagyni a piros széket a visszalevő javaslatok harmadszori bukása esetén sem, sőt ellenkezőleg, ez esetben tüzzel-vassal fogja a már elfogadott egyházipolitikai törvényeket végrehajtatni.

Arra persze nem gondolt jó Bánffy Dezső, hogy ezzel csak olajat önt a lappangó tűzre, mert a főrendek nem szolnok-dobokai móccok, kikre rá lehet ijeszteni. Tudatában vannak azok annak, hogy a kormánynak mindig szüksége van rájuk, akár a választási kassza megtöltéséről, akár a nemzeti aspirációk elfojtásáról legyen szó.

Következett ezután a nuncius elleni kiroha-

nás, mely szintén a főrendek megfélemlítésére volt szánuva, mert ha böcs Bánffynak csak az lett volna a célja, hogy Magyarország jogait illetéktelen külbefolyásoktól megóvja, úgy arra törekszik vala, hogy az a tiltakozó jegyzék csakugyan eljusson a római kuriához s nem arra, hogy egy megrendelt interpellációra országvilágnak kikürtölhesse, milyen fenegyerek ő, aki reggelire egy-egy nunciust, ebédre egy római pápát eszik meg; reszkesetek tehát püspökök, hogy vacsorára rátok ne jöjjön meg az étvágya!

Az étlapot azonban ezuttal is a gazda nélkül csinálta meg Bánffy és maga került terítékre. Kálnoky félhivatalos leckézése oly arculesapás volt, mely sehogy sem volt alkalmas arra, hogy a legközelebb összeülendő főrendek komolyan vegyék mágnástársuk handabandázását. Felsietett tehát Bécsbe elégtételért, hogy a megingott tekintélyt azzal kireperálhassa, és az elégtételt megkapta — Kálnoky. Ez sok, ezt nem lehet túrni, kiáltották a régi Lloydban, revoltálunk, ha Bánffy is nem kap olyan szép levelet, mint Kálnoky s az a bizonyos jegyzék el nem megy Rómába!

Meg is vitte ezt az izenetet Bánffy a királynak, ki éppen csak addig tartotta magas színe előtt Magyarország hatalmas miniszterelnökét, míg tudtára adta, hogy majd máskor fog határozni, addig is azonban óhajtja, hogy az országgyűlés folytassa működését, vagyis az egyházipolitikai javaslatok harmadszori tárgyalásánál a kormány ég és föld közt lebegve jelenjen meg a főrendek előtt.

Mint hogy a felülről várt segítség elmaradt, iparkodott a kormány a saját szakállára megerősíteni pozícióját s gőzerőre rendezte be sajtóirodájának működését, hogy ezzel legalább is zavarba ejtse a közvéleményt a helyzet szignaturája felől. A leghatározottabb formában hozta a kormány sajtója, hogy a tiltakozó jegyzék el fog menni a római kuriához, s ezzel teljesen igazolva lesz Bánffy, kinek az egész afférban csakis ez volt a

célja. Mikor ez dementálva lett, beismerték ugyan, hogy Rómában semmiféle lépés nem lesz téve, de Bánffy is fog kapni legfelső elismerő levelet, mely dokumentálni fogja, hogy ő még mindig élvezzi a korona osztatlan bizalmát.

Végre a mikor látták, hogy ezt sem akarja elhinni nekik senki, kiugrasztották a hirt, hogy Agliardi nunciust minden további diplomaciai lépés nélkül magának a szentszéknek előzékenységből visszahívják. No lám, az elégtételt, melyet Bánffy idehaza hasztalan keresett, önként nyújtja neki a római szentszék! Mégis csak hatalmas ember ez a Bánffy, ki még a külügyminiszter ellenére is tud nagyköveteket buktatni, ezt az embert már csakugyan komolyan kell venni.

És ime, a főrendek ezt még mindig nem akarják megérteni, nem veszik komolyan most sem. Míg a polgárminiszternek a sokkal életbevágóbb polgári házasságot és anyakönyveket másodsorra mégis megszavazták, addig a nemes báró javaslataival szemben ismételtén is csak azt a csökönységet tanusítják, mint első ízben. S hogy a tantalusi kinok még nagyobbak legyenek, általánosságban megszavazzák a javaslatokat, aztán darabonként ölnek meg minden egyes szakaszt.

Persze, aki azt akarja, hogy komolyan vegyék az emberek, annak magának is csak komoly esz-közökkel szabad harcolnia. A kormány utolsó közleménye Agliardi visszahívásáról, melylyel egy napig az ellenzéki sajtót is felültette, csak oly kacsának bizonyult, mint előző társai, mert a bécsi félhivatalos sajtóiroda csakhamar rácsófolta a Bánffy félhivatalosára; hogyan vegye tehát komolyan azt az embert, ki maga sem veszi komolyan azt, a mit mond vagy mások által mondat?

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A „Pécsi Takarékpénztár” története.

— Irta: Fischer Ferenc inézeti ügyész és jegyző. — (Vége.)

A hetvenes években a hitelviszonyokra súlyosan nehezített pénzügyi kényszerítette a választmányt a betevőknek 6% kamatot fizetni s ennek folyományaként a jelzálog-kölcsönök kamatlabát, valamint a váltószámítolási kamatlabát is fokozatosan 8%-ig, sőt az utóbbit rövid időre 9%-ig is felemelni.

A hatvanas években a mezőgazdaságot ért csapások óriási mérvben fokozták a jelzálogkölcsön-keresletet s a választmány, — habár az intézet tőkés mobilításának rovására is, — kénytelen a hitelre szoruló igényeinek kielégítése végett ezen kölcsön állományát annyira emelni, hogy az 1863. évben ismét eléri a betétek 80%-át s ezen arány megközelítőleg állandó marad 1869. évig, a midőn a hitel jelzálogi biztosítása mellett adott saját váltó-kölcsönök már a jelzálogilag biztosított kölcsönöknek 2%-át tették s ennek folytán a tulajdonképeni jelzálogkölcsönök már a betéteknek csak 60%-át kötik le.

S ezen arány a saját váltóra adott kölcsönök emelkedése folytán rohamosan javul olyannyira, hogy 1871. évben a szoroson vett jelzálogkölcsönök állománya 1.416,000 frt a 3.439,000 frt betéttel szemben s ennek már 50%-át sem veszi igénybe.

A váltószámítolási üzlet csekély hullámmal állandó emelkedést mutat, 1871. évben már egynegyed millió frttal, 1875. évben fél millió frttal s 1883. évben 687,000 forinttal záratik.

A betétek állományának emelkedésével a tőke-elhelyezés kedvező aránya állandó maradt, minthogy

a választmány a váltószámítolási üzletbe s értékpapirokba mind nagyobb összegeket fektet.

Az értékpapir állomány 1870. évben 313.000 frtot tesz, 1880 évben meghaladja az egy millió frtot s 1883. évben 1.664.417 frtot képvisel.

A tárgyalási időszak alatt 1869. évben tőkeelhelyezéssel megveszi az intézet a Czindery féle házat 40,000 frttért.

A részvénytőkét az 1873. évi közgyűlés a tartalékalapból kiegészítve 60,000 frtra emelte fel.

A tartalékalap 1860 évben még csak 3276 frt, 1870. évig már 30,313 frtra, 1883-ig pedig a részvénytőke felemelésére használt összegben felül 99,338 frtra nőtt.

1876. évben tekintettel arra, hogy az intézet értékpapirkészlete már 268.092 frtra emelkedett, megóvándó az intézet üzletét az értékpapirok árhullámmal folytán érhető veszteségektől, megalkotta a közgyűlés a papirok árkülömbözésének kiegyenlítésére szolgáló külön tartalékalapot mely alap 1880. évben már 41,676 frtot képvisel s 1883. évig 63,130 frtra emelkedik.

Az intézeti tisztviselők nyugdíjalapja évenként tetemes dotálásban részesítve 1873. évben 61,676 frtot, 1880. évben 70,203 frtot s 1883-ban már 81,045 frt tekintélyes összeget képvisel.

1864. évtől 1883. évig a részvényesek közgyűlése 58,000 frton felül adományozott köz- és jótékony célokra.

Az üzlet folytonos fejlődésével a részvényosztalék is állandó növekvést mutat, 1864. évben egy részvény osztaléka 20 frt volt, 1883. évben pedig már 160 frt.

1864. évben Majláth György az elnöki tisztről leköszönvén, a közgyűlés elnökké Czirer Józsefet választotta meg, ki azonban az elnöki állást el nem fogadta; mire 1865. évben elnökké választott Plai-

ner Antal ügyvéd, ki ezen állást kiváló ügybusgalommal s jeles jogi képzettséggel az intézet javára teljes mérvben érvényesítve 1870. évig viselte, a midőn Pécsről elköltöztvén, az elnöki állásról leköszönt.

1870. évben az intézet elnöki székébe a részvényesek bizalma Jesszenszky Ferencet, Baranyamegye-alispánját emelte, ki ez időtől 1876. évig, az intézet szervezetének az új kereskedelmi törvény értelmében átalakulásáig volt az intézet elnöke, a mely idő alatt elismerésre méltó ügyszeretettel s tapintattal töltötte be állását.

Különös sulyt fektetett az intézet alapjainak s ezek közt kiválóképen a tisztviselők nyugdíjalapjának növelésére.

1863. évben meghalt az intézet nagyérdemű első alelnök-igazgatója Blauborn Mihály, kinek utóda 1864. évben Angyal Pál lett, de ezen állásban csak 1865. évig maradt, a midőn leköszönvén, alelnökké Plichta Ferenc lón megválasztva, ki az alelnöki teendőket 1867. évben bekövetkezt haláláig busgón s lelkiismeretes pontossággal végezte.

1868. évben Horváth Antal lett alelnökké megválasztva, ki e minőségben 1876. évig, ezen évtől pedig 1883-ig mint az igazgatóság elnöke állott az intézet üzletének élén.

Horváth Antal vezetése alatt élte a pécsi takarékpénztár legrohamosabb fejlődésének idejét s az intézetnek ezen időszakban elért eredményei bizonyítékát képezik a vezető egyén odaadó munkássága s képességeinek.

Az intézetben a belkezelési teendőket 1862. évig egy könyvvívó s a pénztárnok végezték; a mindinkább emelkedő forgalom akkor már szükségessé tette a munkaerők szaporítását; új könyvvívó állás rendezésére, mely állásra Lechner Antal, az intézetnek jelenlegi üzletvezető igazgatója lón megválasztva.

A kezelési munkák folytonos szaporodása kö-

Hosszu-Hetény — Pécselt.

(Kakútszaki tárgyalás.)

Pécs, 1895. május hó 16.

A sok port felvert hosszu-hetényi tanítóválasztás ügye, bár a kedélyek még most is nagyon izgatottak a közönségben, ma került a nyilvánosság elé minden fázisaival együtt a pécsi törvényesek előtti eskútszaki tárgyalás; a mennyiben Haksch Lajos hírlapíró irásába foglalta és a „Pécsi Napló”-ban közzétette, a mit valami 14 hetényi polgár neki bementett. Minthogy pedig ez a közlemény sértő volt id. Nagy Mihályra, az ottani volt tanítóra, tehát az sajtópárt indított az újságíró ellen.

A bíróság Sável Kálmán kuriai bíró elnöklése alatt Hardy Sándor és Geiger Dezső szavazóbírákból és Fesztli Nándor jegyzőből állott.

Ámbár az óra mutató 9 óra felé járt, de a 36 behívott esküd még nem volt együtt. Nagy nehezen aztán egyik-másik előfogott uri emberrel ki lett egészítve és az elnök megkezdte a kisorsolást, miután Krasznay Miklós későn érkezett esküdtet 25 frt bírságban elmarasztalta.

Megkezdődött a visszavetés. Magán panaszos ügyvéde, Flóris Endre dr. visszavetette Müller Salamon, Székely Ede dr. Nagy Jenő dr. Fürst Győző dr. Kossuthányi Ignác dr. Engel Gyula dr. Stein Henrik dr. Krausz Mór, Taussig Armin, Justus Miksa és Kaufer Jenő dr. berendelt esküdteteket. Vádolt védője, Bolgár Kálmán utján visszavetette Hegedűs Imre, Egy Béla dr. Szekrényessy Ferenc, Csigó János, Vasváry György, Miltényi Miklós, Leukei Lajos, Winter Károly, Göbel Kálmán és Nick Alajos dr. esküdteteket.

E szerint az eskútszaki következőképpen alakult meg: Simon János, Vörösa Mihály, Kim Gáspár, Reeh Dezső dr., Rihmer János, Domján Otmár, Tróber Aladár dr., Hoffmann Lajos, Seb Károly dr., Engeszer Miklós, Böhm Manó, Asztalos János. Póttagok: Szilasi Zsigmond és Asztalos Nándor.

Elnök előmondása után az esküdték letezik az esküt, miután elnök előterjeszté rövid kivonatban a vizsgálati eljárás eredményét, melynek során Haksch Lajos elvállalta az inkriminált közleményért a felelőséget.

Haksch Lajos az általános kérdésekre nézve előadja, hogy pécsi születésű, 32 éves, r. kath., nő, hírlapíró, vagyona nincsen, büntetve még nem volt.

A vádlévelet sem magán panaszos, sem ügyvéde nem hozták magukkal, így aztán vádolt ügyvéde adta elő a maga példányát, a melyet Fesztli jegyző felolvastott.

Leginkább a következő passzust inkriminálja a vádlével a „Pécsi Napló”-ban megjelent közleményből:

„Id. Nagy Mihály pénzzel, etetéssel, itatással pártot szerzett fia megválasztására és ő volt az oka a hetényi anarchiztikus állapotoknak, midőn a kocsmában éjjeleken át dorbézolva itatták a csöcseléket.”

Ebben id. Nagy Mihály magánpanaszos a 258 §-ba ütköző és a 259 §- szerint minősülő rágalmak és a zás tényálladékat, továbbá a 261 §-ba ütköző becsület sértés tényálladékat látja fenforogni, miért is kéri Haksch Lajos megbüntetését.

Az inkriminált hírlapi közleménynek egész terjedelmében történt felolvasása után, mely a „Pécsi Napló” f. évi 13. számában látott napvilágot, Haksch Lajos kijelenti, hogy azt ő írta és elvállalja érte a felelőséget. Irta pedig egy csomó hetényi ember információjára, a kik megjelentek a szerkesztőségben és kérték azoknak a dolgoknak publikálását.

A hivatkozott tanúk kihallgatása fölött a vád és védelem részéről kifejtett hosszabb polemia után a bíróság hosszabb időre visszavonult és az összes tanúk kihallgatását elrendeli, kivéve a védelem által erkölcsi tanúként kihallgattatni kívánt Vaszary Gyulát és Majorossy Imrét kiknek kihallgatását mellőzte.

Ezután nyomban áttértek a bizonyítási eljárásra. Kajdi János hetényi molnár vallja, hogy ő is benn járt a többiekkel a „P. N.” szerkesztőségben, egyben igazolja, hogy a közlemény teljesen megfelel a tényeknek.

Bagó János hetényi bíró akart ugyan elmenni a szerkesztőségbe, de a többiek már vissza felé jöttek. Így tehát ő nem tudja, hogy miket adtak ott elő; azonban a közleményt igaznak tartja.

Kakas György nem volt jelen a szerkesztőségben, a cikket sem olvasta, csak hallomásból tudja. Hogy megfelel-e a tényeknek, azt nem bizonyíthatja.

Beierlein János, h. hetényi körjegyző: Az inkriminált cikket olvasta, hogy a benne említett dolog megtörtént-e, — bizonyosan nem tudja. A cikket kissé erősnek, de tulzottnak nem találta.

Miklós Gyula hírlapíró: A szerkesztőségbe jövő h. hetényi embereket látta, s hallotta, miszerint kérték, tennék ki a lapba a tanítói választást. Jegyzeteket ő vett fel, s ebből Haksch csinálta a cikket. Emlékszik, hogy Haksch a cáfolatnak helyt adni akart akkor, mikor id. Nagy Mihály a szerkesztőségben megjelent.

Magánvádló tanúinak kihallgatása. Béres György földműves: A cikket olvasta, az reá nézve sértő, a cikkből egy szó sem igaz, csupán néhányan összeszólkodtak.

Kincse László földműves: A cikket nem olvasta, más semmit sem tud, mint hogy némi zaj, csoportosulás volt a faluban.

Radó János molnár: A cikket olvasta. Azt tagadja, hogy Nagyék itatták és etették volna a népet, s egyáltalán azt vallja, hogy ami a cikkben van, nem való.

Radó Jakab: Nem felel meg az igazságnak a cikk, mert őket csöcseléknek nevezte, továbbá a bujtogatást, lakoma ígérést stb. tagadja.

Radó András: A cikket olvasta, nem felel meg az igazságnak, mert „kevés igaz van benne.” Nagy Mihály pártiakról azt nem tudja, hogy voltak e a kocsmába, mert ő sem volt ott. Zavargás nem volt.

Radó József: Zavargás, rendezettség nem történt, mert „vívás” nem volt. (Derűltég.)

Böröcz Mihály: A cikkről csak hallott; torzról szó sem volt. Rendetlenség nem történt, a cikket a plebános megvett emberei közöltették.

Kis Török János: Az inkriminált cikket olvasta, abból semmimésem igaz, etetés, itatás nem volt; csöcsítés sem történt.

Varga István: A cikket hallotta, csöcsítés,

dorbézolás, megvesztegetés, kényszerítés nem történt Nagy Mihály részéről.

Dalla Márton: vallomása megegyezik előbbi tanúéval; átsátságos, azt állítja egy betű sem igaz a cikkből, pedig ő előtte csak néhány részletet olvasott fel.

Dalla János: Tudomása eddig nincs a cikk tartalmáról; elnök röviden elmondja a cikk tartalmát, mit azában ő részint tagad, részint vallomást nem tehet rá, „nem volt ott.” Sebők János: A cikkről csakugy hallott, különben vallja, hogy rendezettség nem volt.

Radó József: Szerinte a cikk valótlán dolgokat tartalmaz. Csöcsítés volt, de zavargás — nem.

Kovács Ferenc: A cikkről tudomása nincs. Némi rendezettség volt, össze is veszték többen, de kibékültek; csöcsítés is volt.

Ezzel a tanúk kihallgatása véget ért.

Ekkor a szolga jelentette, hogy az esküdték ebédje megkezdett, elnök tehát az ülést felfüggesztette.

A délutáni tárgyalás.

A közönség megcsappant érdeklődése mellett a félharmkor kezdődő tárgyaláson mindjárt a vádbeszéd előterjesztése következett, melyet rövidre foglalva a következőkben adunk:

Egy arab kalifa történetében olvastam, hogy egyszer gyilkoló álmai voltak. Összehívatta tudósait, hogy fejtsek meg álmanak jelentőségét. Két tudós jelentkezett.

Egyik azt mondta, hogy álmodnak az a jelentősége, hogy megszámlálvák bűneid, ezért meg kell lakolnod, utolsó órád fog elkövetkezni. A hatalmas ur haragra lobbant, és megkötöztetve a tudóst kifarancsolta. Ezután jelentkezett a másik, a ki eként kezdé: Hatalmas ur, fia a fényes arcu Abdul Hasszannak, örömet hirdetek neked, te leszel az, a ki mint utolsó mégysz el az élők sorából. A hatalmas ur örömtől sugárzó arccal átölelte s arannyal himzett drága köntösét adta rá.

Azt tartom, igen könnyű e történet morálját megérteni, mert nem az igazság az, a mi sért, hanem a forma, a melyben az igazság megnyilatkozik.

Ha az igaz, őszinte szó sértés, mennyivel nagyobb a felháborodás, midőn az igazságtalanság nyíltan sebzik meg lelünk.

Mert különbség van a sértés és sértés között. Védecem ellenében a sajtó utján követtetett el a sértés, a mely mélyen érinti nemcsak az ő egyénit, hanem családjának, háznépének, övéinek becsületét, hisz minden jogos indok nélkül gázoltak becsületében.

A sajtó hivatása a közérdek szemmel tartása, hogy utmutatója legyen a közönségnek. Ha szempillantást vetünk azon lapnak magartására, mely védecem ellen ezt a sértést elkövette, utalok arra, ami mindenki előtt ismert tény, hogy ez a lap politikai irányát, elveit, hogy úgy mondjam a hasznosság, a célszerűség elveihez alkalmazva annyiszor változtatta, és láttuk azt, hogy egyeseket, testületeket, törvényes intézményeket nem kimélve, feldúlja a családi békés együttlétet, belevájkál a családi élet szentélyébe. Nem kívánom példákkal illusztrálni eze-

vetkezésében 1867., 1870., 1873. és 1877. években ismét új tisztviselői állások létesítettek.

1859. évtől a betétek állandó, sőt rohamosan nevezhető emelkedést mutatnak, 1865. évben már meghaladták az egy millió forintot, 1870-ről 1871-re 700.000 frttal emelkedtek s elérték a 3 és fél millió forintot, tehát hat év alatt közel 2 és fél millióval szaporodtak, 1883-ban pedig már az 5 és fél milliót meghaladták.

A betétek ezen állandó emelkedéséből konstatálható, hogy az országot 1866. évben ért óriási mezőgazdasági csapások, ugyanezen évben lezajlott szerencsétlen végű osztrák porosz hádjárat s később a francia német háború folytán a pénzpiacra mutatkozó pangás, a pécsi takarékpénztár üzemét nem nagy mérvben érintették, annak fejlődését nem gátolták.

Az 1873. évi pénzügyi válság hatásait azonban ezen intézet is megérezte annyiban, hogy a betétek állománya 1873. évben 350.000 frttal, 1874. évben pedig 200.000 frttal csökkent.

A betétek eme csökkenését azonban részben Pécselt ezen időtől két concurrens pénzintézet alakulása is okozta.

Állásának eme rendíthetetlen biztonságát az intézet azon elővigyázó eljárásának köszönheti, melyet a választmány a tőkék elhelyezése s a fizetőképesség biztosítása tekintetében követett. A pénzkészletek a jelzálog kölcsönön kívül csak teljesen megbízható váltókba s a lehetőségig árhullámzástól ment értékpapírokba voltak elhelyezve, míg az előleg-üzlet ezen időkből is aránylag csekély tőkét vett igénybe.

1864. évtől kedve különösen nagy súlyt fektet a választmány a betétek jó részének rövid lejáratú követelésekbe s értékpapírokba elhelyezésére s minthogy a kereskedelmi s általában az idegen váltók nem elégségesek a rendelkezésre álló pénz

készlet felvételére, a hatvanas évek végétől a hiteljelzálogi biztosítása mellett saját váltóra ad kölcsönöket; ezzel egy részt nagymérvben növeli rövid lejáratú követeléseinek állományát, másrészt eleget tesz a rohamosan emelkedő jelzáloghitel keresletnek.

1884-ik évben az igazgatóság elnökévé Cirer József lón megválasztva, ki ezen állásban az intézet üzletét teljes odaadással, sőt önfeláldozó buzgósággal 1893. évig vezette.

Cirer József működését az üzlet fejlesztése körül elővigyázó tartózkodás, az üzletkezelésben a legfokozottabb igényeket kielégítő rend és pontosság s az igazgatás szabatosága jellemzi.

A vezető egyén által az üzletmenetre gyakorolt emez előnyös befolyás egyik hathatós tényezője volt az intézet iránt nyilvánuló közbizalom még nagyobb fokú megszilárdulásának és az üzlet fokozatos állandó fejlődésének.

Szemben a mind nagyobb mérveket öltő versenyvel az intézet megmaradt a fontolva haladás útján s ha ez uton az üzlet külterjesség tekintetében nem érte el a lehető legszélesebb határt, annyival többet nyert realitásában, föltétlen biztonságban.

Czirer József leköszönése után 1893. évben az igazgatóság bizalma Szautter Gusztáv ügyvédet helyezte az igazgatás élére s ugyanakkor a módosított alapszabályok értelmében az üzlet technikai vezetésére üzletvezető igazgatóvá Lechner Antal, az intézet addigi érdemes főkönyvvivője lón megválasztva.

Szautter Gusztáv elnöksége s személyes befolyása alatt olyképen reformálta az igazgatóság a jelzálog-üzletet, hogy az a hitelle szorulóknak igényei szempontjából ma bármely hasonló intézet jelzálog-üzletével kiállja az összehasonlítást.

S e fontos reformmú, a melynek előkészítésére az intézkedések fokozatosan már a korábbi években megkezdettek, oly gondossággal, annyi elővigyázattal

s a reform helyességét igazoló oly fényes eredményre lón foganatba véve, hogy a tetemes kamatleszállítás ezen üzletág jövedelmezőségét már most, a reform életbeléptét közvetlenül követő időben is csökkentőleg alig befolyásolja.

1894. évben két ízben is változás történt az igazgatósági elnök személyében; az elnöki széket ez év március hónapjától korai elhunytáig, ugyanazon év október hónapjáig Sey Lajos, volt megyei főjegyző töltötte be, ennek halála után pedig Kammerer Ferenc lón az igazgatóság elnöke.

A felügyelő bizottság kellő szigorral végzi 1876. évtől törvényes ellenőrző tevékenységét. Ezen bizottságnak 1876-tól 1890-ig Jeszenszky Ferenc, az intézetnek azelőtti nagydíemű elnöke állott élén, — 1891. évtől pedig Leksza Károly végzi közeli ismerést érdemelt buzgalommal az elnöki teendőket.

Az 1884. évtől napjainkig letelet korszakban a mindinkább megszilárduló általános s különösen a pénz- és közgazdasági viszonyok, a kereskedelem élénk fellendülése s a földbirtok értékének tetemes emelkedése természetesen nagyban közrehatottak a már is szilárd alapokon nyugvó intézet fejlődésére.

Az intézeti üzlet minden ága e korszakban tényleg állandó fokozatos fellendülést mutat.

A kezelt vagyon rohamosan emelkedik s bőven nyújt eszközt az egyes üzletágak fejlesztésére.

A betétek szaporodására, a közönség bizalmának ebben nyilvánuló emelkedésére nagy mérvben okul szolgált azon gyakorlat, mely szerint a legnagyobb összegű betétek is az alapszabályokban kitűzött felmondási idő elengedésével a legrövidebb idő alatt, sőt azonnal visszafizettetnek.

A betétek állománya 1884. év végén 5,321,000 frtot, 1888. évben már 6,067,000 frtot tett s 1894. év végeig 8,012,140 frtra emelkedett.

ket, csak röviden kívánok átsiklani rajta, és utalok arra, hogy azon sajtó, amely itt a törvény előtt áll, kell hogy megtanítassék, hogy meddig terjed a hatalma. De azt tartom, nem közömbös az sem, hogy ki ellen követett el a sértés. Méltóztassanak megtekinteni e tisztes aggot, a ki becsületben, tisztességben vénhedett meg, a ki életének egész javát, multját buzgalommal, odaadással a népnevelésnek szentelte, a ki nem vágyik hírnévre, gazdagságra, fényre, pompára, mert csak szegény néptanító, az ő osztály-része a koldusbot, jutalma a méltatlanság.

Talán nem is vennék zokon, ha ellenségétől jönne a sértés, hisz az akárhányszor megtörtént már a világi életben, hogy ily nemtelen rugásokkal akart boszút állani az ellenség. De egy egészen indifferens ember, hogy oly könnyelmű legyen eljárásában, mint vádlott, ez sokat változtat a dolgon. (Vádló szeméit körülgeti.) Méltán hullanak védecem könyűi, mert fellázad benne a megsértett önérték, mert meg van nehezítve, lehetetlenné van téve számára a védekezés meghurcolt becsületeért, hisz egy nagy hatalommal, a sajtóval áll szemközt. És hogyha méltán akarna elbánni sértőjével, akkor a föld porába kel lenne lenyulni, sarat kellene kezébe vennie, hogy a szenvedett sértést megtorolja.

Azt tartom, hogy bármily nehezére is esett védecemnek, hogy ide hozta ügyét, de mégis vigasztaló volt benne sok. Ime, eljött a szegény föld népe, a kit ő oktatgatott, nevelt és hálátelt szívvel tőnek vallomást mellette és az elismerés adóját rótták le számára. A szíveknek ez őszinte megnyilatkozása felér minden kárpótlással az ő szenvedéseire, de egyszersmind vigaszul is szolgál, hogy a sértés sem marad megtorolatlanul, hisz tisztes becsületes eskü tett férfiak, ez a testület fogja azt neki megadni.

Az inkriminált cikkben oly sértések foglaltatnak, melyek méltán megbotránkoztatták a panaszozt. (Itt védő reprodukálja a közlemény egyes passzusait.) De kérdem, vajjon egy atya, a ki élte alko nyához már eljutott, reménysége, öröme már nincs, ő jövőt már maga előtt nem lát, csupán egyedüli vágya, óhaja, ha fiát megválasztatja utódjának, vajjon követett-e el ezáltal oly büntetést, mely ily durva megtorlást vonhat maga után? Ezt az emberi gyengeséget felleljük mindenütt; hisz ugyanezt teszi a sértő lap is, midőn előfizetőinek percenteket, meg a jó ég tudná még mit nem ígér óra, cipő vagy korporsó bevásárlásoknál!

Azok a kifejezések, a melyek itt védecemre vannak rászórvva, egytől egyig olyanok, melyek ha igazak, méltán a közmegevetés érzelmeit kelthetik fel. De hát nem igaz a közlemény egy állítása sem, még csak nem is lehetséges.

Ennek hosszabb bizonyítása után vádló ügyvéd vádlott eljárásának inkorrekttségét fessegeti, hisz a tanuvallomások során kisért, hogy nem is volt tulajdonképpen több hetényi ember a szerkesztőségben, mint az egy Kajdi János. No meg hogy a mit ez előadott, azt a vádlott kollegájának Miklós Gyulának vallomása szerint is „egy kicsit kiszínezte.“ No már kérem ezt a kiszínezést magyarul úgy mondják, hogy azt írta le, ami nem igaz.

A jelzálog kölcsöntőzlet 1885. évtől 1892. évig lassu apadást mutat, 1893. évtől azonban, a már említett intézkedések folytán, melyek ezen üzletágra nézve életbe léptek, ismét gyors fellendülésnek indult. Ezen üzletág állománya 1894. év végén (a jelzálogilag biztosított váltó hitelt is beleértve) 3,604 436 frt 70 krt tesz s alig haladja meg a betétek 40 százalékát.

A betétállomány növekedésével kapcsolatosan az ingó értékekbe elhelyezett tőkék nagy mérvű emelkedést mutatnak; így a váltózámla, mely 1883. év végén csak 687 000 frtot igényelt, 1890. évig 952 000 frtra emelkedik s 1894. évben már 1,268.766 frt 29 krt képvisel.

Nagy összegeket fektet az intézet első minőségű értékpapírokba, melyek állománya 1890. év zárlatán 2,318.486 frtot, 1894. év végén pedig 2,962 976 frtot képvisel.

Az intézet feltétlen fizetőképességének biztosítására állandóan tekintélyes pénzüsségeket tart az igazgatóság első rangu pénzüszintetknél folyó számlán elhelyezve; az ily módon elhelyezett készletek 1886. évben 417.320 frtot, 1890. év végén 366 831 frtot, 1892. év zárlatával 881.171 frtot s 1894. év végén 739.501 frt 15 krt tettek.

A rendes tartalék alap 1890. évig 182 048 frtra, 1894. év végeig pedig 229 841 frt 83 krra nőtt, a különleges tartalékalap 1890. évben 109 916 frtot, 1894. év végén pedig 166 263 frt 84 krt tett.

A nyugdíj alap 1890. év végeig 119.265 frtra, 1894. év zártaig pedig 141.559 frt 32 krra emelkedett.

1884-től 1894. évig az üzlet jövedelméből a közgyűlés köz- és jótékony célokra ismét 55.111 frtot utalványozott.

Beszéde végén a vádlott szerzőségét bizonyítva, figyelmezteti az esküdteket letett esküjökre, hogy az ő élő lelkiismeretük ezt a sértést itt ne a holt betűk mértékével mérje, hogy vegye tekintetbe védecemnek multját, hogy soha az életben nem vétett senkinek. Ilyen cikket, ilyen meggyalázó dolgokat írhatnak egy Ravacholról, de nem egy ily jámbor, békés polgárról, a ki azokat a dolgokat el sem követhette, mert ha elkövette volna, ugy ma nem itt, hanem amott (a vádlottak padjára mutat) volna a helye.

Kéri végül vádlottat rágalmazás és becsületsértés vétségében bűnösnek kimondani és megfelelő büntetéssel sújtani.

Bolgár Kálmán védő ügyvéd azon kezdte, hogy az igen tisztelt vádló ur az ezeregy éjjeli meséből kiindulva egy premiszát állított fel és ez az, hogy az egyéni sérelmeknél nem az igazság sért, hanem a forma. Nem követi erre a tőrre a vádlót, mert hát a forma lehet sértő, de meggyalázó mindig csak az igazságtalanság lehet.

Midőn mint régi író az ő régi hírlapíró társa védelmére vállalkozott, nem akar szónoki formákkal élni, csakis azon egyszerűséggel, azon nyilt őszinte becsületes szerénységgel jár el ebben a tiszteben mely az ő védecemnek mindig sajátja volt. Ez a szerénység volt az ő sorsa. Hozzá kötötte magát ehhez a sorshoz, és ha védecem életpályáját taglalja, ezt csak azért teszi, mert erre a vádlott ur adott neki alkalmat.

Itt párhuzamot állít védő a néptanító és a hírlapíró között, megjegyezve, hogy míg az előbbi a nemzet napszámosa, addig a hírlapíró a közvéleménynek mindig gáncscaal találkozó páriája; a hírlapírók soha sincs nyugta, ő még azt a csekély anyagi jólétet sem tudja megszerezni magának, hogy pihenhessen. Neki örökké működni kell a közügy szolgálatában.

Védő régen ismeri Hakach Lajost. Tudja jól, hogy tehetségéhez képest másutt is találhatott volna működési tért, de ő itt maradt köztünk, apró cseprő dolgokkal küzdök, vesződik, ő a mi közügyeinket védelmezi. Talán ez is lesz akkora érdem, mint egy nemzet napszámosa?

Igenis, mi valamennyien a nemzet napszámosai vagyunk, miért legyen tehát csupán a tanító a kivétel?

Reflektál ezután vádlónak a sajtó ellen intézett támadására. Megengedi, hogy vádjai némileg igazak, de csak látszólag. Szóló is volt valaha idealista, ő is dolgozott abban a zakatoló gépezetben ambícióval, miként ezt vádlott tette. De a tulhajtott, fokozódó igények szárnyát szegték az ő ambíciójának és még is mit látunk? Vádlott sohasem volt amolyan „Süsd el magad revolver.“ Tudomása szerint a hosszútényi tanítóválasztás ügyével az összes helyi lapok foglalkoztak, ugy az ellenzéki, mint a klerikális, és az ott megjelent dolgok is csak azt bizonyítják, hogy nekünk is igazunk van.

Nézetem szerint a mai sajtóviszonyok olyanok, hogy mindenki többet, nem kevesebbet vár a hírlapoktól, a sajtótól.

Védecemnek az adatokat hivatalos személyek

V.

Befejezés.

Ezzel röviden vázolja a pécsi takarékpénztár ötven éves működését, elmondhatjuk, hogy teljes nyugalommal tekinthet ezen intézet a nagy közönség s a szakemberek ítélte elé.

Míg egyrészt igazolja ezen ötven éves működés, hogy az intézet mindenkor igyekezett a körülmények által engedett módon, — sőt gyakran a szoros üzleti szempontok figyelmen kívül hagyásával, megfélelni az alapító által eléje tűzött magasabb célnak: közhasznúvá tenni ott, ahol akár a földművelés, akár az ipar vagy kereskedelem terén támogatásra leginkább szükség van; — másrészt hű képet tár elénk arról, miként volt képes az intézet a legválságosabb viszonyok között is üzletének körültekintő vezetésével azilárdul megtartani pozícióját, sőt fokról fokra fejleszteni üzletének terjedelmét.

Az elért fényes eredményekért elismerés illeti első sorban az intézet vezetőit, kik a lezajlott fél század változó viszonyai között bölcs tapintattal s mérsékléttel irányították az intézet üzletének hajóját; de hálás elismerésre van kötelezve az intézet a nagy közönség iránt is, a mely méltányolva az intézet működését mindenkor jellemző teljes realitást, az intézetet szüntelenül rendületlen bizalmával támogatta.

S ha már most figyelembe vesszük, hogy ezen intézet parányi kezdetből, hosszú időn át a kezdet nehézségeivel s még hosszabb időn át a kedvezőtlen viszonyok által képzett akadályokkal küzdve, fejlettségének mai fokáig, jelentékeny pénzüszintézté küzdött fel magát, — ugy bizony azon reményünknek adhatunk kifejezést, miszerint életének második félszázadában, rendezett körülmények között, már szilárdul kiépített merderben haladó üzlete rohamos fejlődéssel mind szélesebb tért foglal s aránylag ép oly hatalmas eredményeket fog felmutatni, mint működésének első fél százada.

adták s így, hogy azt megírta, szolgálta a közönségnek. Igaz e már most a közlemény? Szerintem lehet valaki bármily becsületes, tisztességes kinézetű ember, azért résztvehet bármilyen dolgonál, aszerpelhet bárhol.

Vádló az apát mint egy védő anygalt tünteti fel, ki gyermekét a közvélemény rossz nyelvtől igyekszik megmenteni. Övét, családját védelmezi, — mondja vádló — miért nem tette ezt családja másik tagjával is, leányával. Igaz, igenis igaz, ami a cikkben van.

Foglaltatik-e az inkriminált passzusokban a nyugalmazott tanító ellen sértés, s ha igen, mi az?

Vádló azt mondja, vegyék kezükbe a lapot, mielőtt a verdiktet meghozzák, olvassák el az esküdt urak harmadszor is. Vádló azt mondja, ha nem is sértett senkit a cikk, de nem igaz. Miért nem lépett elő a fiatal Nagy Mihály? Igen, ő hallgatag volt, nem lépett fel. megnyugodott: tudta, hogy a mit az újságíró megirt: igaz, való.

Tekintetes esküdtszék! Ha beigazoltam, hogy sértés nem foglaltatik a cikkben, ha beigazoltam azt, hogy védecem jóhiszeműleg írta azt meg, mint való dolgot, ugy védecemet elítélni nem lehet.

Igazolva van, hogy etetés, itatás volt, — ő fizették, Nagy Mihályék, a korcsában is ott voltak még záró órán túl is. Ők ugyan tagadják, azaz kifogást tesznek azzal, hogy azért voltak tovább ott, mert a korcsáros nem figyelmesen nézte őket a záróóra. Ők az etetéssel, itatással különben senkinek önértékét nem sértették, hisz előfordul nagy embereknel, államférfiaknál is a korteskedés, itatás, etetés. Tisztességes ember az öreg „érdemekben megőszült“ tanító, de tisztességes ember védecem is, ki ép oly napszámosa az emberiségnek, mint az ősz kántortanító, kérem tehát védecem felmentését.

A védbeszéd után vádló ügyvédje igyekezett a védő ügyvéd által elmondott három passzust megcáfolni, t. i. azt, hogy védő beszédeben azt állította, hogy vádlott cikkét jóhiszeműleg írta meg, igaz amit megirt, s harmadszor arra kérdésre törekasik megfelelni, hol van a sértés az inkriminált cikkben.

Erre vádlott védője még néhány szóval festette védecem állapotát s a dolog miben létét s az előtte szóló vádló által mondottakat megcáfolja.

Ezután az esküdtszék visszavonult.

A tanácskozás befejeztével az esküdtek visszavonultak a tárgyalási terembe A sztalos János terjesztette elő a feltett kérdésekre az esküdtek által adott azavazatokat. E szerint az 1. és 2. kérdésre, hogy szerzője a vádlott a cikknek, 2 igen, 3 nem. A 2. ik kérdésre, vajjon foglaltatik-e rágalmazás a cikkben, 12 nem. A 3. ik kérdésre, hogy foglaltatik-e becsületsértés a közleményben, 1 igen, 11 nem. A 4. ik kérdésre, hogy vétkes-e a rágalmazás vétségében, 1 igen, 11 nem. Az 5. ik kérdésre, hogy vétkes-e vádlott a becsületsértés vétségében, 12 nem.

E szerint az ítélet felmentő volt.

Hirek.

Pécs, 1895. május hó 16.

— (Baranyai gazdák a kongressuson) A Budapesten ebben a hónapban megtartandó országos gazdakongresszusra folyó hó 12-ig 1063 tag jelentkezett, kik között a baranyamegyei gazdákat csupán Otcsek Géza gyula pusztai bérnök, Szauder Gusztáv ügyvéd, szavai birtokos és Szily Tamás gödre szent mártoni birtokos képviselik. A baranyamegyei gazdasági egyesület szintén nem képviselteti magát a kongressuson. Vármegyénk gazdái, úgy látszik, nagyon meg vannak elégedve gazdasági állapotainkkal, hogy oly csekély érdeklődést tanúsítanak az érdekeik istápolására hivatott kongresszus iránt. Bezzeg a szomszédos Somogy és Tolnamegyék erősen lesznek képviselve, ugy a tömegesen jelentkezett egyes gazdák, mint a megyebeli gazdasági egyesületek által.

— (Képviselői beszámoló.) Saluha István, a paksi választókerület függetlenségi és 48-as párti képviselője f. hó 12-én számolt be Bőlcakén választóinak eddigi parlamenti működéséről. A közbirtokosság legtekintélyesebb tagjai, és mintegy 300 választó jelenlétében beszélt Saluha a pártakadáról, hallgatóinak nagy tetszése kösben kifejtve az okokat, melyek miatt az anyapártban maradt. Beszéde további folyamán a valutakérdésről és a közoktatás fejlesztéséről terjedt ki. A beszámoló minden passzusát lelkes éljenzéssel fogadták hallgatói, kik azután tömegesen kísérték Süttkéi bíró vendégszerető hazához, a hol a képviselő megszállott. Pünkösdkor Dunaföldváron és Pakson tart beszámolót a népszerű képviselő, a hol már nagyban készülnek a 48-as körök ünnepélyes fogadására.

— (Agyonütötte a villám.) Nagy szerencsétlenség érte Hoffmann János váraljai gazda embert, ugyanis f. hó 15-én déli 12 órakor, mikor is az istállóban barmaid etette, a villám beütött házába s két darab, körülbelül 300 frt értékű úkrét agyonütötte.

— **(Vasúti tiszt vád alatt.)** Még a múlt évben történt, hogy a Pécsről kiinduló 6343. számú tehervonat téves váltóállítást fojtán a szentlőrinci állomáson egy csonka raktári vágányra futott be s egy ott álló üres kocsinak neki menve. ezt a vágány végén álló homokrakodóra feltolta s ennek következtében a kocsi, valamint a mozdony s a vonat-hoz tartozó hat kocsi megsérült s így az államkincstár 3105 frt kárt szenvedett. A zágrábi üzletvezetőség feljelentése alapján a pécsi törvényszék Krajnnyák Ágoston szentlőrinci vasúti hivatalnokot, mint a ki a váltóór működését ellenőriztetlenül hagyta és Máár György váltóórát közveszélyű cselekmény vétsége miatt vád alá helyezte; mely határozatot a kir. ítélőtábla a napokban tartott büntető tanácsában helybenhagyott.

— **(Mecsek-egyesületi kirándulás.)** Vasárnap, május 19-én a „Mecsek-Egyesület“ a Jakabhegyre kirándulást rendez, melyre a tagok Valentin könyvkereskedésében jelentkezhetnek, a felmerülő költségek fedezéséhez szükséges egy forint letétele mellett, melyről a kirándulás vezetője, Németh Béla ügyvéd fog elszámolni. A jelentkezők a részletekről pénteken az egyleti helyiségben (Nádor szálloda 11. ajtó) d. u. 6—7 óra közt nyelhetnek bővebb értesülést. Gyűlékezés vasárnap reggeli 1/4 6 órakor a felső sétán, indulás pontban 6 órakor.

— **(Véletlen gyilkosság.)** Mint értesülünk, Hidasdon szensációt keltő esemény játszódott le tegnapi nap. Reinstejn Adolf, Kreiner Jakab hidasdi borkereskedő irnoka, sürgős dolga nem lévén, az ágy felett lógó revolvert levette és tisztogatta, mikor Kreiner és felesége bejöttek szobájába. Tréfából feljók tartotta a rozsdás löszerszámot: „Ne féljenek, hisz nincs megöltve!“ — de alig mondta ki a szavakat, a rég használatban nem volt revolver elcsúszott, s a szoba közepén álló Kreiner Jakabné halálosan találta a kilőtt golyó. Orvosi segítségért futottak, s Oblath dr., bonyhádi orvos csakhamar meg is jelent a szerencsétlenség színhelyén; orvosi kezelés alá vette az önkívületben fekvő asszonyt, s konstata, hogy sebe olyannyira veszélyes, miszerint minden órában várható a katasztrófa. Kreiner Jakabné másnap reggel — meghalt. A vigyázatlan fiatalember, Reinstejn Adolf önként jelentkezett a pécsváradai járásbírósnál.

— **(Adakozás.)** A havi hegyi kökeresztre újabb adakozott: Szommer Antalné, püspöki számtartóné 1 frt.

— **(Megszökött.)** Mint levelezőnk írja nagy port ver Másán (Tolnamegye) az az érdekes eset, hogy egy ottani előkelő, gazdag földbirtokos leánya megszökött. Srot József mázai birtokos leánya ugyanis hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott az ottani segédtanítóval. Feltűnt egy ízben az apának leánya magaviselete, s mikor a közelmult napokban megcsipte a turbékoló szerelmeseket, leányát a szó szoros értelmében elpáholta. Nagyon szívére vehette a szívének parancsolni nem tudó leánya a kemény dorgatoriumot, mert az elmúlt éjjel vonatra ült s azóta nyomaveszett. Hogy a szeladon is vele ment e, arról tudósítónk mit sem ír.

— **(Rassia a temetőben.)** Tegnapi este a rendőrség a budai külvárosi temetőben egy kis személt tartott, mely alkalommal három (olvasd: három) hely, lakás és ideál nélküli pillangót a városház alvótermébe kísért. Nagyon üdvösek az ilyenü kirándulásai a rendőrségnek, de néha a város kellő közepén sem ártana az efféle hülyeket meginterjúvolni — valjon mi járatban vannak?

— **(A tolvaj házigazda.)** Számtalan eset volt már arra, ha ugyanis idegen ember szállt valahol, hálából kirabolta azokat, kik őt fűdel alá eresztették, de az már csak mégis unikum, mikor a házigazda vendégét meglopja. Múlt év június havában történt, hogy Tomicza Péter pécsi lakos valami vételár kifizetésére Csehbe indult. Utközben valami Sánta Lajos fuvaros ember felvette kocsijára Tomiczát s egész Harkányig együtt szenvedték a falusi kocsi nem épen kellemes rászását. Tomicza csupa hálából behívta fuvarosát egy csárdába, hol alig hogy ültek, hozzájuk telepedtek Belicsek Károly és neje harkányi földműves társak. Folyt a beszéd mindenről, — Tomicza többek között elbeszélte, hogy ő Csehbe megy valami háznak a vételárát kifizetni; így azután lassan éjjelre járt az idő — aludni készültek. Belicsek magához hívta Tomicza Pétert aludni, s a fáradt utast, mikor az legmélyebben aludott — meglopta. Belicsek tagadta, hogy a hiányzó 65 frtot ő lopta volna el, de a bizonyító eljárás következtében a lopás vétsége reá hármlott. A kir. törvényszék Belicsek Károlyt 1 havi fogsárra, 1 évi hivatalvesztésre, s a hiányzó pénz megtérítésére ítélte. Vádlott felebbezett.

— **(A művelt szabó.)** Pontatlan Vencel egy nyári szakkót visz haza egyik megrendelőjéhez, ki a ruhát magára véve, kifogásokat tesz a rossz szabás ellen. Az szabó szemüvegét föltéve, ügyes bakugrásokkal körültáncolja a megrendelőt s imigy mentegi hibáját:

— Hogy a kabát nem áll jól, annak nem én

vagyok az oka, hanem sajátlagosan maga tisztelt címed, mert önóddal született természetbeli fogyatkozások révén lévén tisztelt címednek nyakbéli állapota nem egészen korrekt. Így tehát műalkotásom mibenlétében oktalan szószálhasogatásokkal börtünetet találmányozni nem kompetens.

— **(„Fin du siècle.“)** Még a jégen ismerkedtek meg, s azóta — szeretik egymást.

Taszi mindennap egy ujdonatu mellesokrot küld szíve választottjának, mit az napról-napra össze vissza csókol s kitesz az ablakba.

Ha esteledni kezd, a hű lovag ott terem isteni ideáljánál s elbeszélgetnek az élet rózsás és tövises utjairól; a göröngyöset egyenetlik, a rózsásat még édesebbé teszik csókjaikkal; tervezgetnek: istenem milyen boldogok lesznek ők, úgy élnek majd, mint egy gerle-pár — csak a papa ne ellenezné az ő kiolthatlan szerelmüket.

Hogy lett, hogyan se, elég az hozzá, Taszi a vőlegénység elvitte a dolgot (tudott a papával ferblizni) s most már egész otthon volt Ferikééknél — mert így hívták Taszi ideálját. — Egy alkalommal nagy társaság előtt ütötték a „csendest“ Taszi ur és leendő apósa, mikor is a bankban levő halom pénz az őreget izgatottá tette — utolsó krajcárja löggött, mi jut a családnak?

— Tudja mit öcsém, ha ezt elvesztem, nem adom oda a lányomat!

Taszi homlokán kidagadtak az erek a rettenetes ember szavaira — hagyta nyerni, pedig szorosa volt.

Igy vette meg Taszi a mostani feleségét.

— **(A magyar nyereményközlés)** kisorsolása tegnap delelőtt volt a m. kir. lottóigazgatóság helyiségében, mely alkalommal a főnyereményt 120,000 frttal sor 2559, nyerőszám 9; 12,000 frtot nyert 3166—38; 5000 frtot 207—26; 1000—1000 frtot: 917—28; 2409—23; 3224—26; 5090—7; 500—500 frtot 441—29 441—40 1073—37 1635—9 1635—51 1906—46 1912—11 2707—14 2707—36 2834—42 2942—46 3095—32 3095—33 3166—36 3259—16 3342—49 3661—35 és 5998—38.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése május hó 16-án.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A főrendiház mai ülésén folytatták a zsidóreceptióról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A 3. ik szakasznál Zichy Nándor szólt fel, indítványozván a szakasz kihagyását. Wlassich miniszter védelmezi a szakaszt s kéri annak elfogadását. A névszerinti szavazásnál a szakasz elfogadása mellett 92, ellene is 92 szavazat adatott be. Elnök a szakasz elfogadása mellett döntött. A 4-ik és 5-ik szakaszok szótöbbséggel elfogadtattak, mire elnök elrendelte az egész javaslat feletti harmadszori szavazást. Zichy Nándor a kérdés feltevéséhez kívánt szólni, mire elnök, ki a nagy zajt folytonos csengetéssel alig tudja lecsillapítani, figyelmezteti Zichyt, hogy nincs joga szólni, mert a szavazás el van rendelve, de Zichy az elnöki figyelmeztetésre ügyet sem vetve folytatja beszédét, mire baloldal viharos „rendre“ kiáltásokban tört ki. Vay elnök Zichyt rendreutasítván, kezdetét vette a névszerinti szavazás, melynek eredménye ismét 92 szavazat volt a javaslat mellett és 92 ellene, s így ezuttal is az elnöknek a javaslat mellett leadott szavazata döntött. Az elnöki kijelentést, mely szerint a zsidó vallás receptiójáról előfordult, a második szakasz kivételével elfogadtattak, a liberális főrendek zajos éljenzéssel fogadták.

A képviselőház mai ülése gyorsan véget ért. Néhány mentelmi s egyéb apróbb ügy gyors elintézése után sietett a tisztelt ház a főrendiház karzatára.

TÁVIRATOK.

— **Hírek a válságról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A király Bécsben ma délben kihallgatáson fogadta Jósikát, egy órákor pedig Bánffy Dezsőt. Hir szerint ő felsége beleegyezett, hogy Bánffy elégtételt kapjon, melynek formáját ma délután 4—5 óra közt fogják megállapítani. — Dacára, hogy a félhivatalos sajtó Kálnoky újabb lemondását mindenképpen cáfolja, Bécsben erősen tartja magát a hír, hogy Kálnoky csakugyan beadta ismét lemondását.

— **Albrecht porosz herceg Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A királyunk vendégeként Bécsben időző Albrecht porosz herceg tegnap este a király kíséretében megtekintette a Burg-színház előadását, mely után Eulenburg gróf, német nagykövethoz ment teára, a hol Károly Lajos főherceg a kíséret és a szolgálattelepre berendelt tisztok is jelen vol-

tak. A herceg tiszteletére rendezendő csapatszemplét, melynek ma reggel kellett volna végbemennie, a rossz idő miatt nem tartották meg.

— **A Kína és Japán közti béke tárgyalások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tiencsénből jelentik, hogy a Japán és Kína közt kötendő pótszerződés ügyében folyó tárgyalásokat még sem fejezték be. A hatalmak képviselői kiemelik, hogy Japán, ha Port Arthurt és Vaj Haj-Vajt megszállja, éppugy eléri célját, hogy a Kína részéről teljesítendő fizetéseket biztosítsa, mintha Liao-Fung félszigetről a csapatokat lassankint visszavonja. Javaslatba hozták, hogy a kínai vámokat az európai hatalmak ellenőrizzék, mit azonban az ottani hivatalos körök kedvezőtlenül fogadtak.

— **Az osztrák választási reform.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A választási reform tárgyalására kiküldött bizottság albizottsága Bécsben tegnap ülést tartott, melyen a bizottság több tagja és a miniszterek közt izgalmas vita fejlődött ki, mert az albizottság tagjainak többsége nem akarta a kormány által csak legújabbán kidolgozott és nyomtatásban az albizottság tagjainak elküldött reformjavaslatokat a bizottság eddigi tanácskozáinak eredménye gyanánt elfogadni.

Művészet, irodalom.

— **Új idők.** A vasárnap megjelent 21. számban „A félbemaradt kapitány“ című pompás szatira van, melynek szerzője Omega álnév alatt rejtozik, de a legjelesebb magyar írók egyike. A többi tartalomról kiemeljük Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor és Kemecsey Jenő novelláit, Gárdonyi Géza verseit, Tábori Róbert csevegését „A dohányzásról“, Kálnoki Izor „Az utolsó emlék“ című visszaemlékezését Rudolf trónörökösre, Karlovsky Bertalan két női arcképét és a kitünően összeállított „Mindenféle“ rovatot. — A „Magyar Lányok“ legújabb száma ismét gazdag és változatos tartalom, üde és csinos külső kiállítás tekintetében. Irtak bele Gaál Mózes, Tanos Pál, Szabóné Illésy Piroksa, Temérdek, Nagy Sándor és Tábori Róbert. A kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) kívánatra bárkinek küld mutatványszámokat.

Laptulajdonos SAUTTER GUSZTÁV Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF kiadó.

1351. sz.

1895.

Árverési hirdetmény!

A dárдай kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Prokosz Péter batinai lakos végrehajthatónak, Zlatarist Joczó illetve özvegye Zlatarits Józsefné mint kk. Zlatarits Alojzia gyámja hgmároki lakos végrehajthatást szenvedő ellen 36 frt 50 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a dárдай kir. járásbírósa területén levő, Hg.-Márok községben fekvő a hg.-mároki 548 számú tlvkben felvett 2905/59 hsz. ingatlanból Zlatarics Joczót illető 1/4 részére 336 frt, az ugyanezen tlvkben felvett + 2456 és 2458 hsz. egész ingatlanokra a végrh. törvény 156 § a értelmében tehát a társtulajdonosok u. m. Zlatarits Márian, Zlatarits Márkó, Zlatarits Stipán, Zlatarits Pávó, kk. Zlatarits Vinkó kk. Zlatarits Gyuka és Zlatarits Jakab illetőségére is és pedig a + 2456 hsz. ingatlanra 132 frt, és a 2458 hsz. ingatlanra az árverést 172 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi június hó 7. napján d. e. 10 órákor Hg.-Márok községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 33 frt 60 kr 13 frt 20 kr 17 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. 60 t.-cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyim. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárдай, a kir. bírósa mint tlvki hatóságnál 1895. évi február hó 23. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljársbíró.

